

[Aksel Larsen.]

man under disse omstændigheder skal lade være med at forsøge fortsat at drive agitation for, at vi burde se at komme ind i fællesmarkedet.

Jeg mener også, man bør se i øjnene, at med den situation, der er skabt, og som vi jo nu har befundet os i i mere end et år, går det jo sådan, at den ene handelssammenlutning — EEC eller de seks — udvikler sig i sin retning, og den anden — EFTA — udvikler sig i en anden retning, og mulighederne for en sammenslutning eller det, man kalder en integration, turde efterhånden blive færre og færre. Det udelukker ikke, at der kan være samarbejde mellem disse to markedsområder under forudsætning af, at de begge to bliver ved med at bestå, men selv om man klarede en krise i fællesmarkedet ved forliget af december 1963, er det ikke så givet, at det bliver let i praksis at virkeliggøre det, man i princippet blev enig om, det, hvorom man nu er ved at forsøge at finde ud af, hvad det i grunden var, man besluttede, og hvad det skal betyde. Det udelukker altså ikke, at der kan være samhandel og samarbejde mellem disse to markedsområder, og det udelukker slet ikke, at man fortsat kan bestræbe sig for at frigøre handelen mellem lande i Europa og i verdensmålestok mest muligt for restriktioner, og her mener jeg at Danmark bør sætte ind. Her kan vi sætte ind ved forhandlinger i Europa med vore handelspartnere, vi kan sætte ind ved at gøre indflydelse gældende i EFTA, vi kan gøre vore bestræbelser gældende under Kennedyrunden, vi kan gøre vore bestræbelser gældende under den internationale handelskonference, og jeg mener, det bør være hovedlinjen for Danmarks økonomiske politik udadtil, samtidig med at vi ikke glemmer noget, som er uhyre væsentligt, nemlig at vi sørger for det mest intime økonomiske nordiske samarbejde; og hvad vi her kan gøre, behøver vi jo ikke være i tvivl om.

Hovedretningslinjerne for, hvad vi bør gøre efter det lykkelige skibbrud i Bruxelles, findes i rekommandationen fra Nordisk Råd i Oslo februar 1963. Jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at citere rekommandation nr. 17. Den lyder således:

„Nordisk Råd henstiller til regeringerne,

1. når de internationale markedsproblemer behandles, så vidt muligt at op-

træde på fælles grundlag for at bevare forudsætningerne for økonomisk samarbejde i Norden;

2. i videst mulig udstrækning at samarbejde for at opnå de bedste resultater af de på EFTA-ministermødet i Genève iværksatte multilaterale og bilaterale forhandlinger med henblik på i den nuværende markedssituation at opretholde og udvide handelen, ikke bare med industri, men også med landbrugsvarer og fiskeriprodukter, og under disse forhandlinger til stadighed at holde sig de øvrige nordiske landes konkrete interesser for øje;

3. videre at støtte alle bestræbelser for at fremme verdenshandelen.“

Det er så tydeligt, som det kan ønskes; det har hele den danske delegation i Nordisk Råd stemt for, også venstres og det konservatives folkepartis repræsentanter, og det er yderligere bekræftet af det danske folketing ved dets enstemmige godkendelse af beretningen fra Nordisk Råds 11. session, en godkendelse, som skete på grundlag af en betænkning fra udvalget, der ligeledes var enstemmig, og i hvilken der blev sagt følgende:

„Udvalget vil i tilslutning til det her nævnte pege på de ønsker, som fra alle sider i rådet fremførtes om styrkelse af det økonomiske samarbejde i Norden. Af oplysninger, regeringerne forelagde sessionen, fremgår, at de nordiske landes næringsliv allerede har udnyttet toldsatsernes halvering som følge af EFTA til en kraftig forøgelse af samhandelen og den industrielle arbejdsdeling. Under debatterne på sessionen tilrådedes dog, at statsmagterne i højere grad end hidtil fremmer denne udvikling, bl. a. ved at gennemføre en række af de forslag, som indeholdes i ekspertbetænkningerne fra 1957 og 1958 om det nordiske fællesmarked.“

Denne betænkning var enstemmig fra udvalget; den var underskrevet også af venstres og det konservative folkepartis repræsentanter; på grundlag af denne betænkning har folketinget godkendt beretningen angående Nordisk Råds 11. session med den nævnte rekommandation til regeringerne, og dermed har vi retningslinjerne for, hvad regeringen skal gøre i spørgsmålet om Danmarks samhandel med udlandet, i spørgsmålet om Danmarks forhold til mar-